

Súd: Okresný súd Dunajská Streda  
Spisová značka: 16C/67/2016  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214210739  
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 06. 2016  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Novotný  
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2016:2214210739.6

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda samosudcom Michalom Novotným v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom Karadžičova 8, Bratislava, zastúpeného: JUDr. Ján Šoltés, advokát v Bratislave (zn. 3704752), proti žalovanej: H. N., nar. X. C. XXXX, bytom K. XXX/X, Y. H., t. č. na neznámom mieste, zastúpenej opatrovníčkou: U. K., súdna tajomníčka tun. súdu, o 365,26 € s prísl., takto

### rozhodol:

- I. Žaloba o zaplatenie 365,26 € s 8,5 % ročným úrokom z omeškania od 9. októbra 2013 sa zamieťa.
- II. Žalobcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

### odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou došlou súdu 29. mája 2014 domáhal voči žalovanej zaplatenia súm uvedených vo výroku. V žalobe predniesol, že jeho právny predchodca - Slovenská sporiteľňa, a.s., zriadila pre žalovanú bežný účet, na ktorom jej poskytla úver formou povoleného prečerpania. Z dôvodu porušenia SLSP vyhlásila 30. septembra 2013 mimoriadnu splatnosť a po neúspešných výzvach na žalobcu zmluvou z 28. marca 2013 postúpila pohľadávku vo výške 455,10 €, z čoho si žalobca uplatňuje 365,26 € s úrokom z omeškania.

2. Žalovaná, ktorá je na neznámom mieste a je zastúpená ustanovenou opatrovníčkou (§ 29 O. s. p.), sa k žalobe nevyjadrila.

3. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie (§ 115 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku), ktoré sa konalo 3. júna 2016 a na ktoré sa účastníci nedostavili. Žalobca sa nedostavil, ospravedlnil sa a súhlasil s rozhodnutím v jeho neprítomnosti. Opatrovníčka žalovanej sa napriek riadnemu predvolaniu neospravedlnila ani nepožiadala o odročenie. Vzhľadom na to súd vykonal pojednávanie v neprítomnosti oboch účastníkov (§ 101 ods. 2 O. s. p.). Na ňom súd vykonal dokazovanie listinami, a to: zmluva o bežnom účte č. XXXXXXXXXXX/XXXX (č. I. 6), zmluva o vydaní a používaní Platobnej karty (č. I. 7), oznámenie o povolenom prečerpaní (č. I. 8), oznámenie o postúpení pohľadávky (č. I. 9), všeobecné obchodné podmienky (č. I. 64 až 75), výpisy z účtu (č. I. 57 až 63) a v spojení s uznanými, resp. nespornými skutočnosťami (§ 120 ods. 3, § 153 ods. 1 O. s. p.) zistil tento

skutkový stav:

4. a) Žalovaná ako klient - majiteľ účtu a Slovenská sporiteľňa, a.s., ako banka podnikajúca na základe bankového povolenia podpísali 16. apríla 2008 listinu označenú ako „Zmluva o bežnom účte“ č. XXXXXXXXXXX/XXXX (č. I. 6), ktorej predmetom je „zriadenie bežného účtu Bankou pre Majiteľa účtu... a poskytnutie Povoleného prečerpania“ (čl. I). Nad podpismi boli okrem iného predtlačené „III. Záverečné ustanovenia“, ktoré okrem iného ustanovovali: „2. ... Pre účely Zmluvy sa VOP rozumejú Všeobecné

obchodné podmienky... a Úverovými podmienkami Obchodné podmienky Banky pre poskytovanie Úverov a Povolených prečerpaní Privátnym klientom a MIKRO podnikateľom... 3. Všetky právne vzťahy výslovne neupravené v Zmluve sa budú riadiť príslušnými ustanoveniami Úverových podmienok, ktoré sú súčasťou Zmluvy, VOP, ktoré sú súčasťou Zmluvy..." Listom z 23. apríla 2008 (č. I. 8) banka žalovanej oznámila poskytnutie povoleného prečerpania do výšky 10.000 Sk.

b) V rovnaký deň žalovaná a Slovenská sporiteľňa, a.s., podpísali aj listinu označenú ako „Zmluva o vydaní a používaní Platobnej karty“ (č. I. 7), v ktorej bolo dohodnuté vydanie platobnej karty VISA Electron k bežnému účtu už uvedeného čísla.

c) Osobitné obchodné podmienky Slovenskej sporiteľne, a.s., pre poskytovanie Úverov a Povolených prečerpaní Privátnym klientom a MIKRO podnikateľom (č. I. 64 až 75) účinné od 1. júla 2007 obsahujú okrem iného tieto ustanovenia:

„C. POVOLENÉ PREČERPANIA

9. POSKYTNUTIE POVOLENÉHO PREČERPANIA

9.1 Banka Dlžníkovi poskytne Povolené prečerpanie... Po poskytnutí... Banka umožní Dlžníkovi využívať Povolené prečerpanie tak, že bude realizovať Platobné príkazy Dlžníka na prevod alebo výbery v hotovosti z Účtu Dlžníka, a to aj v prípade, ak nebude existovať Dlžníkova pohľadávka voči Banke z Účtu Dlžníka...

9.3 Banka je oprávnená kedykoľvek počas trvania Povoleného prečerpania jednostranne zmeniť (zvýšiť alebo znížiť) alebo zastaviť Povolené prečerpanie...; zmeny alebo zastavenie Povoleného prečerpania sú účinné rozhodnutím Banky a budú Dlžníkovi oznámené Oznámením. Ak Banka zníži Povolené prečerpanie, Dlžník je povinný na základe Oznámenia a v lehote určenej Bankou... vyrovnať dlžnú čiastku presahujúcu novourčené Povolené prečerpanie... Podľa predchádzajúcej vety sa primerane postupuje aj v prípade, ak Banka zastaví Povolené prečerpanie...

11. SPLÁCANIE

11.1 Dlžník je povinný splatiť Pohľadávku Banky najneskôr v deň Konečnej splatnosti Povoleného prečerpania, za ktorý sa považuje... deň uvedený v Oznámení Banky o zastavení povoleného prečerpania.“

d) Žalovaná z bežného účtu vykonávala platby a vkladala naň úhrady. Posledný výber kartou v sume 90 € a posledný vklad v sume 185,84 € vykonal 12. augusta 2009 (výpisy z účtu č. I. 57 až 63). Nebolo zistené, či a ako bola žalovaná vyzvaná na úhradu dlžných súm.

e) Listom z 5. apríla 2013 (č. I. 9) Slovenská sporiteľňa, a.s., oznámila žalovanej, že pohľadávku z uvedenej úverovej zmluvy (identifikovanú ako „41Y - Pohľadávka z Nepovoleného prečerpania na Účte FO Číslo úveru/číslo účtu: XXXXXXXXX“) „vo výške 455,10 € s príslušenstvom“ postúpila na žalobcu.

5. Takto zistený skutkový stav vyplýva z vykonaných dôkazov hodnotených vo vzájomnej súvislosti (§ 132 O. s. p.).

a) Skutkové zistenia v bode 4 písm. a) až c) a e) sú v podstate len reprodukciou listín.

c) Pokiaľ ide o skutkový záver v bode 4 písm. d), žalobca, hoci bol na to podľa § 120 ods. 1 O. s. p. povinný, nepredložil súdu žiaden dôkaz, z ktorého by vyplývalo, či, kedy, akou formou (písomne) a akým obsahom bola žalovaná vyzvaná na splatenie svojich záväzkov. V tejto súvislosti súd len dopĺňa, že nebolo jeho povinnosťou v tomto smere nahrádzať dôkaznú aktivitu žalobcu výzvou na odstránenie nedostatkov podania v zmysle § 43 ods. 1 O. s. p. Nepredloženie uvedených listín (výziev a pod.) totiž nie je vadou, ktorá by bránila prejednaniu žaloby, ale má za následok nedokázanie hmotnoprávných skutočností, o ktoré žalobca opiera svoje uplatňované nároky (porov. v tomto zmysle uznesenie NS SR sp. zn. 4 Cdo 179/2012). Žalobca si pritom musel byť vedomý, že tieto skutočnosti musí dokázať, ak chce opodstatniť svoju aktívnu legitímáciu postupníka pohľadávky, ktorej pôvodným veriteľom bola banka. Zároveň sa mohol dostaviť na pojednávanie, kde by ho samosudca bol mohol oboznámiť s tým, čo považuje za sporné (§ 118 ods. 2 O. s. p.); ak tak žalobca neurobil, musí znášať negatívne dôsledky z toho plynúce.

Právne vec súd posúdil takto:

6. Žalobca svoje nároky voči žalovanému odvodzuje zo zmluvy, ktorú žalovaný uzavrel so Slovenskou sporiteľňou, a.s., teda bankou poskytujúcou úvery na základe bankovej licencie, čo je skutočnosť všeobecne známa (§ 121 O. s. p.). Tieto nároky mal žalobca získať postúpením. Preto je potrebné sa v prvom rade zaoberať otázkou, či zistený skutkový stav opodstatňuje záver, že postúpenie je (aspoň voči dlžníkovi) platné a účinné.

7. Ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje postúpiť okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Podľa názoru súdu pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať za takýto druh pohľadávok. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú totiž neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy so žalovaným, ako aj obsiahle bankové tajomstvo (§ 91 a nasl. cit. zákona). Tieto požiadavky a povinnosti nevyplývajú pre banku zo zmluvy s klientom, ale priamo zo zákona. Postúpením pohľadávky z banky na inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha, sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom-postupníkom a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom-postupcom (bankou) a dlžníkom. Nový veriteľ - postupník totiž už nebude zo zákona povinný takéto obsiahle tajomstvo zachovávať, keďže nie je bankou; bude napríklad oprávnený (a povinný, napr. podľa § 128 O. s. p.) o záležitostiach dlžníka informovať kohokoľvek. Preto treba principiálne vychádzať z toho, že ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka.

8. Vzhľadom na uvedenú zákonnú výlukú ustanovenie § 92 ods. 7 cit. zákona (v znení účinnom k 16. aprílu 2008), resp. § 92 ods. 8 cit. zákona (v znení účinnom k 28. marcu 2013) dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých podmienok. Súd sa nestotožňuje s názormi vyslovenými v odbornej literatúre (napr. Csach, K.: Postúpenie pohľadávok z pohľadu ochrany citlivých údajov, bankového tajomstva, povinnosti mlčanlivosti a ochrany spotrebiteľa. 1. časť. Súkromné právo, 1/2015, s. 12 a nasl.), podľa ktorých toto ustanovenie sleduje len dovoliť postúpenie na inú osobu než banku. Tento názor nezodpovedá textácii, ani obsahu tohto ustanovenia, ktoré v prvej časti viaže postúpenie (akékoľvek) na splnenie určitých podmienok a až následne v dôvetku hovorí, že za splnenia týchto podmienok možno pohľadávku postúpiť „aj“ na tretiu osobu. Práve z použitia tejto vetnej konštrukcie vyplýva, že účelom tohto ustanovenia je „dovoliť“ postúpenie všeobecne, na kohokoľvek. Z toho zasa ale možno logicky vyvodiť, že bez takéhoto dovolenia by bolo postúpenie pohľadávky neprípustné, teda pohľadávka banky by bola nepostupiteľná. Možno teda uzavrieť, že aj zákonodarca pri formulácii tohto ustanovenia vychádzal z principiálnej nepostupiteľnosti pohľadávky banky podľa všeobecných predpisov občianskeho práva, ak by neexistovalo špeciálne dovoľujúce ustanovenie.

9. V zmysle citovaného ustanovenia § 92 ods. 7 resp. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. tak predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu bez súhlasu klienta je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni už citované ust. § 525 ods. 1 Obč. zák. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Obč. zák., a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi. Účel § 525 Obč. zák. je totiž okrem iného aj ochrana dlžníka pred tým, aby jeho dlh v prípadoch uvedených v cit. ustanovení prešiel na inú osobu než toho veriteľa, voči ktorému pôvodne vznikol. Kým teda v iných prípadoch neplatnosti zmluvy o postúpení (napr. kvôli nedostatočnej identifikácii pohľadávky) sa účinky tejto neplatnosti prejavia len medzi postupcom a postupníkom, no voči dlžníkovi je takéto postúpenie podľa § 526 ods. 2 Obč. zák. účinné, ak mu ho oznámi postupca, v prípadoch uvedených v § 525 Obč. zák. ani prípadné oznámenie postupcu v zmysle § 526 Obč. zák. nemá voči dlžníkovi žiadne účinky. Dlžník teda nie je povinný plniť postupníkovi bez toho, aby bol oprávnený domáhať sa preukázania zmluvy o postúpení. Tieto závery sú principiálne zhodné so závermi judikátu R 46/2009. Treba len doplniť, že tento judikát nevyslovil opak, teda že by nenaplnenie podmienok § 92 ods. 7 resp. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. nespôsobovalo neplatnosť (to tvrdí napr. Feketeo, I.: Občiansky zákonník. Veľký komentár. 2. diel. Bratislava : Eurokodex 2011, s. 1506, ktorým citovaná pasáž však v uvedenom judikáte vôbec nie je obsiahnutá).

10. Z už uvedeného potom vyplýva, že na rozpor postúpenia s § 525 Obč. zák., ktoré má za následok absolútnu neplatnosť postúpenia, prihliada súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti, a to o to viac,

ak ide o právny vzťah, ktorého stranou je spotrebiteľ (porov. § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v platnom znení). Ďalej z toho vyplýva, že ak je pre platnosť postúpenia v týchto prípadoch potrebné splniť určité podmienky, ako napr. tie uvedené v § 92 ods. 7 resp. 8 zákona č. 483/2001 Z. z., je postupca v súdnom konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje, povinný v zmysle § 120 ods. 1 O. s. p. tvrdiť a dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlžníka) písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitímácie postupníka. Tieto závery potvrdzuje aj rozhodovacia prax Krajského súdu v Trnave, na ktorú súd taktiež poukazuje (napr. rozsudok č. k. 26 Co 249/2015, ale aj 11 Co 213/2015).

11. Zo zisteného skutkového stavu je zjavné, že žalobca nedokázal, že by v čase, kedy mala byť pohľadávka Slovenskej sporiteľne, a.s., voči žalovanej postúpená na žalobcu (28. marec 2013), boli tieto podmienky postúpenia splnené. Nebolo totiž dokázané, s čím a ako dlhu bola žalovaná v omeškaní s plnením svojho záväzku, ani to, že by bola aj písomne (porov. § 92 ods. 8 cit. zákona) vyzvaná na splnenie svojho záväzku zo zmluvy o úvere. Žalobca tak nedokázal, že pohľadávka voči žalovanej bola v čase jej postúpenia naňho spôsobilá na postúpenie v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. V dôsledku toho nemožno považovať za dokázané, že toto postúpenie je platné a že žalobca sa stal majiteľom (veriteľom) pohľadávky, teda že je aktívne legitimovaný na jej uplatňovanie pred súdom.

12. Vzhľadom na to bolo treba uzavrieť, že žalobca nedokázal svoju aktívnu legitímáciu, teda riadne nadobudnutie žalovanej pohľadávky, a jeho žalobu tak bolo treba zamietnuť v celom rozsahu (výrok I).

13. O trovách bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O. s. p. Žalobca si trovy uplatnil, no bol neúspešný, preto súd o jeho návrhu na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O. s. p.) rozhodol tak, že mu ich nepriznal. Žalovaná žiadne trovy nežiadala, takže tu nebol návrh, o ktorom by sa malo rozhodovať (už cit. § 151 ods. 1 O. s. p.).

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní od doručenia jeho rovnopisu písomne na podpísanom súde alebo ústne do zápisnice na ktoromkoľvek okresnom súde.

V odvolaní treba popri označení súdu, ktorému je adresované, dátume a podpise odvolateľa uviesť tiež, v akom rozsahu sa tento rozsudok napáda, v čom sa tento rozsudok alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti tomuto rozsudku možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O. s. p.), alebo f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.